

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 42Cob/69/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124277876
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubincová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6124277876.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Kubincovej, PhD., členiek senátu JUDr. Jany Novotnej a JUDr. Andrey Gindlovej v právnej veci žalobcu A. B., nar.: 29.12.1974, trvale bytom: C. XXXX/XX, XXX XX A., podnikajúca pod IČO: 37893751 proti žalovanému Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zast. AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., so sídlom P.O. Hviezdoslava 10625/23B, 036 01 Martin, IČO: 36 865 036 o návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 63Cb/90/2024-48 zo dňa 16. mája 2024 takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 63Cb/90/2024-48 zo dňa 16. mája 2024 m e n í tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím okresný súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, prevodom nehnuteľností, vypratáním nehnuteľností a zasahovaním do užívacích práv žalobcu a to zo Zmluvy o zriadení záložného práva V 1871/16 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, katastrálne územie A., okres Brezno, obec A., a to rozostavaný sklad spracovaného ovocia s. č. 2927 na parc. C- KN 5926/21, zo Zmluvy o zriadení záložného práva V 1872/16 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, katastrálne územie A., okres Brezno, obec A., a to: parc. C-KN č. 5926/3, 5926/4, 5926/9, 5926/21, 5926/37, 5926/45, 5926/46, 5926/47, 5926/48 a stavba - spracovanie a sklad poľnohosp. produktov s. č. 3835 na parc. C- KN 5926/37, a zo Zmluvy o zriadení záložného práva V 781/19 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, katastrálne územie A., okres Brezno, obec Brezno a to na parcelu CKN č. 5926/45 a sklad spracovaného ovocia s. č. 3940 na parcele CKN č. 5926/45, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania uviedol, že o ňom rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že dňa 18.04.2024 bol súdu doručený návrh žalobcu (označovaného v napadnutom rozhodnutí ako navrhovateľ) na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd vydal uznesenie, ktorým nariadi neodkladné opatrenie v znení, že žalovanému (označovanému v napadnutom rozhodnutí ako odporca) uloží povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, prevodom nehnuteľností, vypratáním nehnuteľností a zasahovaním do užívacích práv žalobcu a to zo Zmluvy o zriadení záložného práva V 1871/16 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, katastrálne územie A., okres Brezno, obec A., a to rozostavaný sklad spracovaného ovocia s. č. 2927 na parc. C- KN 5926/21, zo Zmluvy o zriadení záložného práva V 1872/16 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, katastrálne územie A., okres Brezno, obec A., a to: parc. C-KN č. 5926/3, 5926/4, 5926/9, 5926/21, 5926/37, 5926/45, 5926/46, 5926/47, 5926/48 a stavba - spracovanie a sklad poľnohosp. produktov s. č. 3835 na parc. C- KN 5926/37, a zo Zmluvy o zriadení záložného práva V 781/19 k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, katastrálne územie A., okres Brezno, obec Brezno a to na parcelu CKN č. 5926/45 a sklad spracovaného ovocia s. č. 3940 na

parcele CKN č.5926/45. Okresný súd uviedol, že žalobca spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal aj návrh vo veci samej.

3. Okresný súd uviedol, že podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil žalobca tým, že navrhovateľ je vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV XXXX a to rozostavaný sklad spracovaného ovocia súp. č. XXXX na par. č. 5926/21, spracovanie a sklad poľnohosp. produktov súp. č. XXXX na parc. č. 5926/37, sklad spracovaného ovocia súp. č. XXXX na parc. č. 5926/45 a parcely č. 5926/3 - 26880 m² - trvalý trávnatý porast, par. č. 5926/4 - 8094 m² - trvalý trávnatý porast, par. č. 5926/9 - 76118 - trvalý trávnatý porast, par. č. 5926/21 - 366 m² - zastavaná plocha na nádvorie, par. č.5926/37 -363 m² - zastavaná plocha a nádvorie, par. č. 5926/45 - 366 m² - zastavaná plocha a nádvorie, par. č. 5926/46 - 296 m² - zastavaná plocha a nádvorie, par. č. 5926/47 - 42 m² - zastavaná plocha a nádvorie a parc. č. 5926/48 - 235 m² - zastavaná plocha a nádvorie, katastrálne územie A., obec Brezno, katastrálny úrad Brezno. Dňa 19.07.2016 uzavrel žalobca s právnym predchodcom žalovaného spoločnosťou S Slovensko, spol. s r. o., IČO: 35 812 419, so sídlom Tomášikova 17, 821 02 Bratislava Zmluvu o úvere - PPA Č. 5121600161, ktorej súčasťou bolo aj zriadenie záložného práva na vyššie uvedené nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu. Podľa tejto zmluvy sa zaviazal právny predchodca žalovaného poskytnúť žalobcovi finančné prostriedky v objeme 950.664,59 Eur. Následne dňa 09.10.2018 Dodatkom č. 01/2018 k Zmluve o úvere - PPA Č. 5121600161 bola zmenená hodnota poskytnutých finančných prostriedkov na sumu 622.621,57 Eur. Dodatkom č. 01/2019 zo dňa 06.03.2019 boli upravené podmienky záložného práva. Dňa 17.06.2022 vyzval listom - výzvou žalovaný žalobcu na úhradu pohľadávky vo výške 699.172,17 Eur, kde je však uvedené nesprávne číslo Zmluvy o úvere PPE, kde je uvedené číslo 5156934590 zo dňa 19.07.2016. Žalobca mal za to, že dňa 19.07.2016 uzavrel s právnym predchodcom žalovaného zmluvu č. 5121600161. Dňa 29.06.2022 vyzvala spoločnosť EVOL, s. r. o., na základe mandátnej zmluvy oprávnená zastupovať žalovaného, žalobcu na uhradenie splatnej a omeškanej pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o úvere č. 5156937337 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobcom. Žalobca nemá vedomosť o tej skutočnosti, podľa ktorej mal uzatvoriť z právnym predchodcom žalovaného zmluvu pod číslom 51563937337 a tvrdil, že uzatvoril zmluvu o úvere s právnym predchodcom žalovaného pod číslom 5121600161.

4. Okresný súd uviedol, že žalobca v odôvodnení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odkázal na to, že dňa 04.01.2024 oznámil žalovaný žalobcovi začatie výkonu záložného práva na nehnuteľnostiach vo výlučnom vlastníctve žalobcu. Dňa 26.01.2024 zaslala dražobná spoločnosť U9, a. s., Zelinárska 6, 821 09 Bratislava, IČO: 35 846 703 žalobcovi výzvu na umožnenie vykonania znaleckej obhliadky a ohodnotenia nehnuteľnosti za účelom vykonania dražby. Žalobca na základe toho vyjadril obavu, že nehnuteľnosť vo výlučnom vlastníctve žalobcu žalovaný predá v dražbe skôr, ako súd rozhodne o určení neplatnosti právnych úkonov žalovaného pri realizácii výkonu záložného práva a vlastníckych pomerov k nehnuteľnosti. Žalobca uviedol, že žalovaný vykonáva všetky kroky smerujúce k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby.

5. Okresný súd uviedol, že žalobca v návrhu vzniesol námietku premlčania záložného práva. Odôvodnil ju tým, že žalovaný dňa 23.05.2022 oznámil žalobcovi, že pristúpil k Výpovedi zo Zmluvy o finančnom prenájme, vyplývajúcej z predaja časti podniku zo dňa 12.04.2019 z právneho predchodcu žalovaného na žalovaného. Žalobca mal za to, že ku dňu 12.04.2019 začala plynúť objektívna štvorročná premlčacia doba podľa ust. § 397 ObZ a že dňa 12.04.2023 došlo k premlčaniu pohľadávky a rovnako došlo aj k premlčaniu záložného práva ku dňu 12.04.2023. Z uvedeného podľa názoru žalobcu vyplýva, že záložné právo žalovaného je ku dňu podania tohto žalobného návrhu už premlčané.

6. Žalobca odôvodnil návrh tým, že nakoľko žalovaný pristúpil k výkonu záložného práva, žalobca podal žalobu o určenie neexistencie záložného práva na nehnuteľnostiach, ktorej, ak by súd nevyhovelo, mohlo by dôjsť k zmene právneho postavenia žalobcu a teda je nevyhnutné vysloviť, že naliehavý právny záujem bol v konaní daný. Platí, že naliehavosť právneho záujmu je daná vtedy, ak je právny vzťah, resp. právo, medzi stranami sporné alebo vyvoláva stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktoré nemožno odstrániť inak než určovacím výrokom a existuje potreba odstránenia tejto neistoty, ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. Uvedené skúma súd ex offa a posudzuje, či je podaná žaloba vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobcu a či sa ňou môže dosiahnuť odstránenia spornosti práva. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v rozsudku sp.zn. 5Cdo/31/2011.

7. Žalobca v návrhu poukázal aj na uznesenie Krajského súdu Košice, č. k. 9CoCsp/63/2020, podľa ktorého je pre nariadenie neodkladného opatrenia postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto (dočasné) opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012). Podľa právnej teórie (Števec, M. a kolektív Civilné procesné právo, Eurokódex s. r. o., Bratislava 2010, strana 309) osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúkaných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné (viď Ústavný súd SR I. ÚS 102/2005, III. ÚS 298/2008, atď). Žalobca tvrdil, že nemá inú zákonnú ochranu, len požiadať súd prvej inštancie o zákonné vydanie rozhodnutia, podľa § 328 CSP, ktorým by dočasne upravil pomery účastníkov konania a nariadil predmetné neodkladné opatrenie.

8. Okresný súd pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal zo skutkového stavu tvrdého žalobcom:

9. Medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného bola uzatvorená dňa 19.07.2016 Zmluva o úvere č. 5121600161. Na základe predmetu zmluvy sa v článku 1 tejto zmluvy veriteľ zaviazal za podmienok uzavretých v tejto zmluve poskytnúť v prospech dlžníka na jeho písomné požiadanie peňažné prostriedky v celkovej výške 950 664,59 Eur. V zmysle článku 2 sa dlžník zaviazal, že môže predmetné peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom použiť výlučne na úhradu faktúr vystavených spoločnosťou KUL Slovakia s.r.o. v zmysle zmluvy o dielo číslo 2/7/2016, ktorej predmetom je zhotovenie diela - stavebné úpravy objektu na spracovanie a skladovanie ovocia a technológia spracovania ovocia, ktoré bude zapísané na liste vlastníctva číslo XXXX v evidencii Okresného úradu Brezno katastrálny odbor, okres Brezno, obec A., katastrálne územie A.. Ročná úroková sadzba bola stanovená na 6,9 %, doba splácania bola 24 mesiacov. Splátkový kalendár tvoril neoddeliteľnú prílohu zmluvy. Súčasťou zmluvy o úvere bola aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam s právoplatným rozhodnutím Okresného úradu Brezno - katastrálny odbor o povolení vkladu záložného práva, pričom právny predchodca žalovaného bol na jej základe zapísaný ako záložný veriteľ 1/ na založených nehnuteľnostiach (ktoré boli špecifikované v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) a zároveň v danej zmluve bolo uvedené, že na založených nehnuteľnostiach nebudú viazať žiadne iné ťarchy.

10. Žalobca a právny predchodca žalovaného uzatvorili i dodatky ku predmetnej zmluve o úvere, jeden dodatok uzatvorený dňa 06.03.2019 a druhý z 09.10.2018. Skorším dodatkom bola zmenená hodnota poskytnutých finančných prostriedkov na sumu 622.621,57 Eur a dodatkom zo dňa 06.03.2019 boli upravené podmienky záložného práva.

11. Dňa 04.01.2024 oznámil odporca navrhovateľovi začatie výkonu záložného práva na nehnuteľnostiach vo výlučnom vlastníctve navrhovateľa a dňa 26.01.2024 zaslala dražobná spoločnosť U9, a. s., Zelinárska 6, 821 09 Bratislava, IČO: 35 846 703 navrhovateľovi výzvu na umožnenie vykonania znaleckej obhliadky a ohodnotenia nehnuteľnosti za účelom vykonania dražby.

12. Žalobca sa dostal do omeškania zo splátkami úveru a žalovaný ho preto vyzýval na úhradu dlžnej sumy dňa 17.06.2022 a dňa 29.06.2022.

13. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že z vyššie uvedených zistení považoval za osvedčenú existenciu nároku, ktorého ochrany sa žalobca domáha prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, a to jeho vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností z dôvodu možného výkonu záložného práva (aj odpredajom tretej osobe) zo strany žalovaného. Uviedol, že sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

14. Okresný súd v odôvodnení s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Obo/39/2008, zo dňa 16. decembra 2009 vymedzil akcesorický charakter záložného práva tak, že "Záložné právo ako akcesorické právo slúži na zabezpečenie pohľadávky veriteľa tým, že, ak dlžník nesplní svoj záväzok včas a riadne, záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť svoju pohľadávku vrátane jej príslušenstva z predmetu záložného práva, t. j. zo zálohu. Vo vzťahu k zabezpečenému záväzku má záložné právo povahu akcesorického záväzku, t. j., ak k vzniku k hlavnému záväzku nedôjde, nemôže dôjsť ani k vzniku akcesorického záväzku." Uviedol, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, je podľa názoru

okresného súdu v danom prípade žiaduce, aby do rozhodnutia vo veci samej (vo veci už podanej žaloby o určenie neexistencie záložného práva) bol v prejednávanej veci zachovaný status quo vo význame, aby nedošlo ku prípadnému výkonu záložného práva prípadným odpredajom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX v k. ú. A.. Následne odkázal na odôvodnenie rozhodnutia rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, č. k.: 17Co/254/2014 a na (bližšie nešpecifikovaný) nález Ústavného súdu ČR z 08.03.2005.

15. Okresný súd ďalej uviedol, že zásah do právnej sféry povinnej osoby musí byť legitímny a v súlade s princípom proporcionality aj v prípade nariadenia neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie nesmie nikoho obmedzovať nad rozsah, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného účelu. Rozhodnutie potom odôvodnil tým, že riadiac sa uvedenými postulátmi takýto zásah do práv žalovaného v podobe nariadeného neodkladného opatrenia s prihliadnutím na konkrétne okolnosti posudzovanej veci považuje za zákonný, efektívny a proporcionálny, ktorý do práv žalovaného nezasiahne neprimeraným spôsobom, nezaloží ani nenávratný stav, avšak zabráni zhoršovaniu právneho postavenia žalobcu, kým súd nerozhodne vo veci samej.

16. O trovách konania v tomto štádiu konajúci súd nerozhodoval, a to vzhľadom na skutočnosť, že žalobca s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podal aj žalobu vo veci samej.

17. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie žalovaného z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g) a h) CSP. Namietol, že okresný súd si bez akéhokoľvek kritického zhodnotenia osvojil arbitrárne tvrdenia a závery navrhovateľa a svojim rozhodnutím chráni protiprávny stav, ktorý vznikol tým, že dlžník neplní svoje povinnosti. Poprel tým právo žalovaného na ochranu majetku a spravodlivý proces. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia označil za účelový a nedôvodný. Poukázal na rozsah majetkového poškodenia žalovaného (700.000,- Eur) ako poskytovateľa úveru a oprávneného zo záložného práva a namietol procesný postup súdu, kedy tento v konaní žalovaného nevyzval na vyjadrenie ku skutočnostiam tvrdným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Poprel skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k tomu, že by vo výzve na úhradu pohľadávky bolo uvedené nesprávne číslo PPE, pričom odkázal na Oznámenie o prechode pohľadávky na Slovenskú sporiteľňu, a.s. a vysvetlil dôvody, pre ktoré bolo číslo PPE uvedené vo výzve.

18. Žalovaný v odvolaní namietol, že rozhodoval nesprávne obsadený súd a vzniesol námietku nedostatku právomoci všeobecného súdu. Uviedol, že žalobca uzavrel s právnym predchodcom žalovaného záložnú zmluvu, v ktorých v každej bola dohodnutá rozhodcovská doložka. Strany si dohodli, že v prípade sporu bude rozhodovať rozhodcovský súd pri Slovenskej obchodnej a priemyselnej komore. Mal za to, že na základe uvedeného by súd mal konanie zastaviť, keďže nemá danú právomoc konať. Zároveň namietol miestnu príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica s poukazom na skutočnosť, že žalovaný má sídlo v Bratislave a preto by mal byť príslušný Okresný súd Bratislava III. Uviedol, že v tejto fáze konania nejde o konanie o určenie vecného práva k nehnuteľnosti a teda miestna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia daná nebola.

19. Z procesného hľadiska žalovaný namietol, že okresný súd rozhodoval ultra petit, pretože jednak opravoval vady návrhu a jednak preformuloval petit návrhu neprípustným spôsobom.

20. Žalovaný mal za to, že rozhodnutie okresného súdu je materiálne nevykonateľné z dôvodu, že žalovaného označuje ako „odporca“, ďalej z dôvodu nedostatočnej identifikácie záložného práva a tiež z dôvodu, že okresný súd pri nariadení neodkladného opatrenia prekročil petit návrhu.

21. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že záložné právo žalobcu je premlčané, poukázal na skutočnosť, že konečná splatnosť úverového vzťahu nastala 10.12.2020 a keďže ide o obchodný úverový vzťah, premlčané byť nemôže.

22. Žalovaný v odvolaní zdôraznil, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebol osvedčený nárok vo veci samej a nebola tvrdená ani osvedčená ujma, ktorá by odôvodňovala nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň žalobkyňa netvrdila ani neosvedčila, že by neexistoval osobitný prostriedok právnej ochrany, pričom poukázal na konanie o neplatnosť dobrovoľnej dražby. Uviedol, že v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR je úprava výkonu záložného práva zlučiteľná s Ústavou.

Namietol, že okresný súd nemôže trvalo zakázať žalovanému realizáciu jeho zákonných opatrení, ktoré má zaručené kogentnou právnou úpravou.

23. Žalovaný označil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za šikanózný. Uviedol, že bol podaný po viac ako 3 mesiacoch od oznámenia dobrovoľnej dražby potom, ako boli vyložené značné náklady na ocenenie zálohu a prípravu a organizáciu dražby. Namietol postup okresného súdu, ktorý nariadil neodkladné opatrenie napriek tomu, že sa nejednalo o okolnosti náhle, nepredvídané a neočakávané.

24. Žalovaný odvolaciemu súdu navrhol, aby konanie zastavil alebo aby znova rozhodoval zákonný súd, ktorý potom následne buď konanie zastaví alebo zmení alebo odmietne podanie.

25. K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a uviedol, že súd prvej inštancie dospel k rozhodnutiu na základe správneho právneho posúdenia. Poukázal na žalobný návrh, kde seba označil ako žalobcu a Slovenskú sporiteľňu, a.s. ako žalovaného. Namietol vyjadrenie žalovaného, podľa ktorého žalobca uviedol, že uzavrel Zmluvu o úvere PPE, kde je uvedené č. 5156934590. Odkázal na to, že v žalobnom návrhu uviedol, že uzavrel Zmluvu o úvere PPE č. 5121600161 a nie č. 5156934590 a toto číslo namieta ako neexistujúce. Z úverových zmlúv, ktoré uviedol žalovaný v odvolaní, podľa tvrdenia žalobcu sa prebiehajúceho súdneho sporu týka iba zmluva vedená pod č. 5121600161. So spoločnosťou EVOL, s.r.o. neuzavrel žiadnu zmluvu o úvere, ktorá by mala mať č. 5156937337.

26. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že popiera všetky vyjadrenia žalovaného. Uviedol, že väčšina tvrdení žalovaného je vo všeobecnej rovine tak, ako v mnohých iných jeho vyjadreniach stále sa opakujúcich, s vecou nesúvisiacich, a na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

27. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ust. § 379 a § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné.

28. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

29. Podľa § 324 ods.3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

30. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

31. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

32. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

33. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

34. Podľa § 328 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

35. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

36. Nariadenie neodkladného opatrenia je osobitným inštitútom procesného práva, ktoré umožňuje súdu v prípade potreby rýchlo a pružne zasiahnuť do právneho vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom za

predpokladu, že sú v návrhu osvedčené také rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce jeho nariadenie, na základe ktorých je možné dospieť k záveru o pravdepodobnosti existencie nároku, ktorému je nutné poskytnúť ochranu a zároveň je v návrhu odôvodnená naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery sporových strán, alebo je v ňom odôvodnená obava, že prípadná exekúcia vedená na odporcu bude ohrozená.

37. Žalovaný v rozsiahlom odvolaní namietol viacero dôvodov, pre ktoré neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd sa sústreďuje na tie, ktoré majú pre jeho rozhodnutie podstatný vplyv.

38. Odvolací súd sa pred posúdením predloženej veci musel primárne vysporiadať s námietkou žalovaného, že všeobecný súd nemá danú právomoc pre rozhodovanie o veci z dôvodu, že strany si dohodli rozhodcovskú doložku a že vo veci by mal rozhodovať rozhodcovský súd Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave a následne s námietkou miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica, pretože od posúdenia týchto námietok závisí, či je Krajský súd v Banskej Bystrici súdom odvolacím pre rozhodovanie vo veci o nariadení neodkladného opatrenia na základe návrhu žalobcu.

39. Žalovaný v odvolaní vzniesol námietku nedostatku právomoci všeobecného súdu na základe tvrdenia, že v oboch záložných zmluvách zo dňa 19.07.2016, rovnako ako v záložnej zmluve zo dňa 06.03.2019 je v čl. VII/4 dohodnuté, že zmluvné strany sa dohodli, že v prípade akéhokoľvek sporu vyplývajúceho z tejto zmluvy, ako aj zo všetkých nadväzujúcich právnych vzťahov medzi záložcom a záložným veriteľom sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní na Rozhodcovskom súde Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave.

40. Napriek tomu, že žalovaný týmto vyjadrením vzniesol tak zásadnú námietku, akou je námietka nedostatku právomoci všeobecného súdu, toto tvrdenie žiadnym spôsobom neosvedčil. Ani jedna z troch záložných zmlúv, na ktoré vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný poukázal, nebola k jeho vyjadreniu priložená (zároveň záložné zmluvy nepredložil ani žalobca), preto nie je možné preskúmať, či tvrdenie žalovaného, že strany si dohodli konanie na Rozhodcovskom súde Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave, zo záložných zmlúv skutočne vyplýva. Zároveň odvolací súd poukazuje na ust. § 329 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. V čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie zo spisu nevyplývalo, že by všeobecný súd nemal danú právomoc pre rozhodovanie. Rovnako ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu táto skutočnosť zo spisu nevyplýva, keďže v spise sa nenachádza žiaden dokument, z ktorého by vyplývalo uzavretie rozhodcovskej doložky medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného. Odvolací súd, ktorý zatiaľ postupom podľa § 5 ods. 1 CSP na námietku žalovaného predbežne skúmal, či sa spor nemá prejednať a rozhodnúť v rozhodcovskom konaní len pre účely rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v tomto štádiu konania k námietke nedostatku právomoci prihliadnuť nemohol, keďže mu žiadna rozhodcovská doložka predložená nebola a v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súd nevyzýva na doplnenie vyjadrení strán. Pre účely konania vo veci samej bude potom vznesenú námietku nedostatku právomoci všeobecného súdu preskúmať súd prvej inštancie.

41. K námietke miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Banská Bystrica poukazuje odvolací súd na skutočnosť, že pre miestnu príslušnosť už pri nariadení neodkladného opatrenia nie sú upravené v Civilnom sporovom poriadku osobitné podmienky a preto neodkladné opatrenie môže v zásade nariadiť ktorýkoľvek okresný súd. Uvedené vyplýva z ust. § 324 ods. 2 CSP, podľa ktorého na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Uvedené ustanovenie je lex specialis a je vo vzťahu k pravidlám určenia miestnej príslušnosti upraveným v druhom diele tretej hlavy Civilného sporového poriadku. Uvedené vychádza v zásade z toho, že pri hodnotení splnenia podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia súd nepreskúma tvrdenia strán vo veci samej, nevykonáva dokazovanie a rozhoduje iba o tom, či sú alebo nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň však v prejednávanej veci ide o spor, ktorý sa týka existencie záložného práva k nehnuteľnosti, pričom záložné právo má v tomto prípade charakter vecného práva. Uvedené v zmysle ust. § 20 písm. a) CSP zakladá výlučnú miestnu príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica, keďže v jeho obvode je nehnuteľnosť a spor sa týka záložného práva k nehnuteľnosti ako práva vecného. V tejto súvislosti žalovaný namietol, že neurčitosť petitu žaloby neumožňuje vymedziť predmet konania.

S týmto tvrdením sa však odvolací súd nestotožnil, pretože i keď je možné prisvedčiť tomu, že žalobca formuloval petit zmätočne, keďže neuviedol v texte petitu, čoho sa vo vzťahu k záložnému právu na nehnuteľnostiach v petite vymedzených domáha, z textu žaloby, osobitne z formulácie, že podal žalobu o určenie neexistencie záložného práva na nehnuteľnostiach je zrejmé, že spor vo veci samej sa týka posúdenia existencie alebo neexistencie záložného práva na nehnuteľnostiach, a teda vecného práva vzťahujúceho sa k nehnuteľnosti.

42. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že v čase rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia bol Okresný súd Banská Bystrica vecne aj miestne príslušný rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a preto je Krajský súd v Banskej Bystrici funkčne, miestne a vecne príslušný, aby rozhodol o odvolaní voči uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Banská Bystrica.

43. Následne sa odvolací súd zaoberal námietkami žalovaného vo vzťahu k procesnému postupu okresného súdu.

44. Odvolací súd zdôrazňuje, že pre nariadenie neodkladného opatrenia musí byť v zmysle § 325 ods. 1 CSP nevyhnutne splnená podmienka, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery sporových strán alebo je odôvodnená obava, že exekúcia bude ohrozená, pričom v zmysle § 326 ods.1 CSP posúdiť potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán, resp. posúdiť obavu či exekúcia bude ohrozená môže súd iba za predpokladu, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola hodnoverne osvedčená dôvodnosť nároku a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Základnou náležitosťou, ktorú súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia posudzuje teda je, či je osvedčený nárok, na základe ktorého sa navrhovateľ domáha nariadenia neodkladného opatrenia a zároveň (pokiaľ je takýto nárok osvedčený), či je daná bezodkladná potreba úpravy pomerov, resp. je daná obava, že exekúcia bude ohrozená.

45. Žalobca sa nariadenia neodkladného opatrenia domáhal z dôvodu, že má za to, že je bezodkladne potrebné upraviť pomery, pričom tento návrh odôvodnil tým, že má dôvodné obavy, že nehnuteľnosť vo výlučnom vlastníctve žalobcu predá žalovaný v dražbe skôr, ako súd rozhodne o určení neplatnosti právnych úkonov žalovaného pri realizácii výkonu záložného práva a vlastníckych pomerov k nehnuteľnosti. Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia odôvodnil tiež tým, že vo výzve veriteľa na úhradu pohľadávky vo výške 699.172,17 Eur bolo uvedené nesprávne číslo zmluvy o úvere PPE (5156934590) a tým, že záložné právo je podľa žalobcu premlčané z dôvodu, že žalovaný 23.05.2022 oznámil žalobcovi, že pristúpil k výpovedi zo zmluvy o finančnom prenájme, vyplývajúcej z predaja časti podniku zo dňa 12.04.2019, na základe čoho podľa žalobcu 4-ročná premlčacia doba vo vzťahu k záložnému právu mala začať plynúť 12.04.2019.

46. Na rozdiel od okresného súdu má odvolací súd za to, že takto sformulovaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nespĺňa prísne kritériá, ktoré vymedzuje ust. § 326 ods. 1 CSP na to, aby bolo možné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Primárne v návrhu žalobcu nie je odôvodnená potreba neodkladnej úpravy pomerov, pretože samotná skutočnosť, že žalovaný ako veriteľ pristúpil k výkonu dobrovoľnej dražby, nie je samo o sebe dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia. Dobrovoľné dražby sú legálnym inštitútom upraveným v rámci platného právneho poriadku a právna ochrana vlastníkov nehnuteľností, ktoré sú predmetom dobrovoľnej dražby, je zabezpečená v rámci postupu vymedzeného Zákonom o dobrovoľných dražbách. Posúdenie zákonnosti dražby môže byť až následné v rámci konania o neplatnosť dobrovoľnej dražby a nie je preventívne, teda nie je možné vopred hypoteticky uvažovať nad tým, z akého dôvodu by dobrovoľná dražba mohla alebo nemohla byť platná. Okresný súd ani neuviedol, na základe čoho sa domnieva, že samotná dobrovoľná dražba by bola dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia.

47. Ostatné skutkové tvrdenia žalobcu vo vzťahu k dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia (nesprávne číslo zmluvy o úvere PPE a tvrdené premlčanie záložného práva) môže byť predmetom konania vo veci samej, kedy na základe dokazovania tieto skutkové tvrdenia môžu ovplyvniť pravdepodobnosť úspechu žalobcu v spore. Nepredstavujú však dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, nevyvedzujú žiadnu náhlu a neodkladnú ujmu.

48. Zároveň odvolací súd všeobecne konštatuje, že sa stotožnil s námietkou žalovaného, že okresný súd dôvody rozhodnutia riadne neodôvodnil. Uviedol iba, že vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu možného výkonu záložného práva zo strany odporcu a uvedený postup označil okresný súd za zákonný, efektívny a proporcionálny, ktorým sa nezasiahne neprimeraným spôsobom do postavenia žalovaného a zároveň sa zabráni zhoršeniu právneho postavenia žalobcu. Takýto záver však žiadnym spôsobom bližšie neodôvodnil.

49. Je tak možné prisvedčiť žalovanému, že okresný súd nariadením neodkladného opatrenia poskytol ochranu dlžníkovi bez bližšieho odôvodnenia. Okresný súd pritom abstrahoval od skutočnosti, že výkon záložného práva predajom nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe vychádza z dohody žalobcu a právneho predchodcu žalovaného, kedy žalobca vedome, dobrovoľne súhlasil s tým, že v prípade neplnenia svojich povinností bude nárok veriteľa uspokojený prostredníctvom dobrovoľnej dražby. Uspokojenie nároku veriteľa nie je konaním, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi, alebo s dohodou strán a keďže je to konanie na základe zákonného postupu vymedzeného procesne v Zákone o dobrovoľných dražbách, nie je takéto konanie možné považovať ani za konanie v rozpore so zákonom. V tejto súvislosti sa však žalovaný nesprávne domáhal toho, že pokiaľ zo strany žalovaného nejde o protiprávne konanie, nie je možné nariadiť vo vzťahu k nemu neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie je inštitút, ktorým je možné zasiahnuť aj do zákonom priznaných práv sporových strán. Neodkladným opatrením je možné uložiť dokonca vlastníkovi veci, aby sa zdržal narábania s touto vecou napriek tomu, že vlastníctvo veci nemôže byť vyhodnotený ako protiprávny stav. Práve preto je neodkladné opatrenie veľmi špecifickým inštitútom, ktorý je možné aplikovať výlučne za splnenia prísnych procesných podmienok upravených Civilným sporovým poriadkom. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súd nevykonáva dokazovanie, neumožňuje protistrane, aby sa k veci vyjadřila, a preto môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia iba vtedy, ak samotné odôvodnenie návrhu, rovnako ako osvedčenie tvrdení v návrhu sú natoľko významné, že je daná vysoká pravdepodobnosť porušenia práv žalobcu. V takom prípade je možné zasiahnuť aj do zákonom priznaných práv na strane žalovaného, napr. obmedziť ho pri narábaní s vecami, ku ktorým má vlastnícke právo. Z uvedeného dôvodu samotná skutočnosť, že na strane žalovaného nedochádza k protiprávnemu konaniu preto ešte nebráni tomu, aby okresný súd mohol neodkladné opatrenie nariadiť, s dôrazom na to, že výlučne za predpokladu, že sú na to splnené procesné podmienky.

50. Žalovaný v odvolaní poprel, že by premlčanie záložného práva začalo plynúť v roku 2019 v dôsledku výpovede zo zmluvy o finančnom prenájme v roku 2022. K uvedenej námietke odvolací súd uvádza, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia nemôže prejudikovať rozhodnutie vo veci samej a že otázka existencie záložného práva vo vzťahu k jeho tvrdenému premlčaniu bude predmetom dokazovania vo veci samej.

51. Žalovaný v odvolaní poukázal na rozsah majetkového poškodenia žalovaného (700.000,- Eur) ako poskytovateľa úveru a na mietol procesný postup súdu, kedy ho tento v konaní nevyzval na vyjadrenie, i keď to v zákonom stanovenej lehote 30 dní mohol stihnúť. Uviedol, že súd nemôže vychádzať z neexistujúcich a neosvedčených tvrdení a že bolo povinnosťou súdu poskytnúť žalovanému priestor na vyjadrenie. S uvedenou námietkou sa odvolací súd nestotožnil, pretože z procesnej úpravy postupu súdu prvej inštancie pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia naopak vyplýva, že súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie aj bez vylúchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP). Samotná hodnota predmetu záložného práva (700.000,- Eur) nie je dôvodom na to, aby konajúci súd modifikoval svoj procesný postup. Postup súdu sa neriadi hodnotou predmetu sporu, postup súdu musí byť rovnaký vždy podľa procesných pravidiel upravených zákonom. V opačnom prípade by došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, keďže procesné pravidlá sú „pravidlami hry“, ktoré musia dodržiavať nielen sporové strany, ale aj súd. Súd v rámci pravidiel hry nemá danú povinnosť, aby vyzýval v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia žalovaného na vyjadrenie. Preto pokiaľ rozhodne bez tohto vyjadrenia, nie je možné takýto postup označiť za procesne nesprávny. Pokiaľ rozhodovacia prax Ústavného súdu ČR, na ktorú žalovaný v odvolaní poukázal, vychádza z iných záverov (že je povinnosťou súdu vyžiadať si pred nariadením predbežného opatrenia vyjadrenie účastníka, voči ktorému smerovalo), takýto záver z procesnej úpravy Civilného sporového poriadku v SR nevyplýva.

52. Žalovaný v odvolaní poprel tvrdenie žalobcu, že vo výzve na úhradu pohľadávky bolo uvedené nesprávne číslo PPE, pričom odkázal na oznámenie o prechode pohľadávky na Slovenskú sporiteľňu,

a.s., v ktorom vysvetľuje, prečo bolo uvedené práve to číslo, ktoré veriteľ uviedol v zaslanej výzve. Rovnako ako k námietkam vo vzťahu k premlčaniu záložného práva, aj uvedené tvrdenie vo vzťahu k číslu PPE bude predmetom prieskumu vo veci samej a nemá vzťah k tomu, že neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia.

53. Žalovaný označil rozhodnutie okresného súdu za materiálne nevykonateľné z dôvodu nesprávneho označenia žalovaného ako odporcu z dôvodu nedostatočnej identifikácie záložného práva a z dôvodu, že okresný súd prekročil navrhovaný petit neodkladného opatrenia. S uvedenými námietkami sa odvolací súd stotožnil iba čiastočne.

54. Pokiaľ žalovaný namieta, že označenie žalovaného ako odporcu spôsobuje zmätočnosť rozhodnutia a jeho materiálnu nevykonateľnosť, s týmto odvolací súd nesúhlasí. Je pravda, že na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku už Civilný sporový poriadok pojem odporca nepoužíva. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia za stavu, kedy zároveň bola podaná žaloba (ako je tomu v tomto prípade), sú stranami sporu žalobca a žalovaný. Označenie „navrhovateľ“ je v súvislosti s neodkladným opatrením alebo zabezpečovacím opatrením naďalej používané v prípade, kedy je návrh na ich nariadenie podaný pred podaním žaloby vo veci samej alebo podaný nezávisle od podania žaloby vo veci samej. V týchto prípadoch súdy naďalej používajú aj pojem odporca ako subjekt, ktorý odporuje skutočnostiam tvrdným v návrhu. Odvolací súd je oboznámený s komentárom tvorcov Civilného sporového poriadku, ktorí majú za to, že by malo byť využité iné procesné označenie druhej sporovej strany (napr. dlžník), avšak poukazuje na to, že ide o doktrínálny výklad a v zásade Civilný sporový poriadok nebráni tomu, aby účastník bol označený aj pojmom „odporca“. Podstatné pre materiálnu vykonateľnosť rozhodnutia je, či účastník označený ako „odporca“ je dostatočne vymedzený v rozhodnutí súdu tak, aby bolo možné stotožniť jeho identitu s označením odporca. V rozhodnutí okresného súdu bol odporca v hlavičke riadne vymedzený, čiže nie je sporné, že za odporcu bola považovaná Slovenská sporiteľňa, a.s., teda subjekt, ktorý odvolací súd označuje v súlade s podanou žalobou ako žalovaného. Rovnako sa nestotožnil odvolací súd s tým, že by identifikácia záložného práva v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebola dostatočná na to, aby rozhodnutie bolo materiálne vykonateľné v prípade, ak by bolo nariadené správne. Vymedzenie nehnuteľností označením listu vlastníctva a označením čísla parcely je postačujúce na to, aby bolo možné identifikovať záložné právo a ktorých konkrétnych nehnuteľností sa rozhodnutie týka. Označenie vkladového čísla nie je súčasťou, ktorá by bola nevyhnutná na to, aby bolo možné identifikovať, vo vzťahu ku ktorej nehnuteľnosti sa vykonáva ktoré záložné právo, keďže je definovaný záložný veriteľ zo záložného práva a sú definované nehnuteľnosti vo vzťahu k záložnému právu.

55. Odvolací súd sa však plne stotožnil s námietkou žalovaného, že okresný súd pri nariadení neodkladného opatrenia prekročil petit návrhu tak, ako ho podal žalobca a tiež neodôvodnene zasiahol do formulácie petitu pri špecifikácii nehnuteľností.

56. Zo žaloby (nazvanej žaloba o určení neplatnosti právnych úkonov záložného veriteľa pri realizácii výkonu záložného práva) vyplýva, že neodkladné opatrenie navrhol žalobca v texte žaloby nariadiť tak, aby súd nariadil žalovanému zdržať sa realizácie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou stavby na nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, a to rozostavaný sklad spracovaného ovocia s. č. 2927 na parc. 5926/21, spracovanie a sklad poľnohosp. produktov s. č. 3835 na parc. č. 5926/37, sklad spracovaného ovocia s. č. 3940 na parcele č.5926/45 a parcely č. 5926/3 – 26880 m² - trvalý trávnatý porast, parc. č. 5926/4 – 8094 m² - trvalý trávnatý porast, par. Č. 5926/9 – 76118 - trvalý trávnatý porast, par. Č. 5926/21 – 366 m² – zastavaná plocha na nádvorie, parc. č. 5926/37 – 363 m² – zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. 5926/45 – 366 m² – zastavaná plocha a nádvorie, par. Č. 5926/46 – 296 m² – zastavaná plocha a nádvorie, par. č. 5926/47 – 42 m² – zastavaná plocha a nádvorie a par. č. 5926/48 - 235 m² – zastavaná plocha a nádvorie, katastrálne územie A., obec Brezno, katastrálny úrad, ktorá pozostáva z prevodu nehnuteľností, vypratania nehnuteľností a zasahovania do užívacích práv žalobcu.

57. Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd v napadnutom rozhodnutí nesprávne uviedol, čoho sa žalobca návrhom nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, keď návrh žalobcu preformuloval čo do špecifikácie nehnuteľností aj čo do rozsahu požadovaného okruhu činností, ktorých výkon navrhol žalovanému obmedziť.

58. Z petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako sa ho domáhal žalobca vyplýva, že žalobca sa domáhal toho, aby súd nariadil žalovanému zdržať sa realizácie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, ktorá pozostáva z prevodu nehnuteľnosti, vypratania nehnuteľnosti a zasahovania do užívacích práv žalobcu. Prevod nehnuteľnosti, vypratanie nehnuteľnosti a zasahovanie do užívacích práv žalobcu tak v zmysle návrhu mali byť javovými prejavmi výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. Nariadenie neodkladného opatrenia tak mohlo smerovať výlučne k uloženiu povinnosti zdržať sa realizácie výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. Okresný súd však nariadil neodkladné opatrenie nielen vo vzťahu k povinnosti žalovaného zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, nariadil ju aj samostatne vo vzťahu k prevodu nehnuteľnosti (akémukoľvek prevodu nehnuteľnosti) vyprataniu nehnuteľnosti a zasahovaniu do užívacích práv navrhovateľa (akémukoľvek zasahovaniu do užívacích práv navrhovateľa) odhliadnuc od skutočnosti, že takto uložené neodkladné opatrenie nedáva zmysel, keďže žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľnosti, nehnuteľnosť neužíva a teda nie je možné zasiahnuť to jeho užívacích práv, nie je možné uložiť mu vypratanie nehnuteľnosti, ktorú neužíva a takisto nie je oprávnený túto nehnuteľnosť previesť, ide zo strany okresného súdu o ničím neodôvodnené rozšírenie uloženej povinnosti, ktorej sa žalobca v návrhu ani nedomáhal.

59. Žalovaný mal v odvolaní za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné odmietnuť, keďže neobsahuje predpísané náležitosti dvojmo, pričom pripustil, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a žaloba môžu byť inkorporované v jednej listine, avšak mal za to, že keďže ide o dva samostatné úkony, ku každému z nich musí byť osobitne uvedené všetky náležitosti tak, ako ich vyžaduje Civilný sporový poriadok.

60. S touto námietkou sa odvolací súd nestotožnil. V prípade, kedy je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podávaný zároveň so žalobou by bolo neehospodárne a nedôvodné požadovať, aby všetky údaje boli v tejto listine uvedené dvojmo preto pokiaľ z návrhu, ktorý sa týka aj žalobného návrhu aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že tento obsahuje všetky náležitosti žaloby a zároveň obsahuje náležitosti, ktoré sú nevyhnutné pre nariadenie neodkladného opatrenia, nie je tieto nutné uvádzať dvojmo samostatne, môžu byť obsahom návrhu raz. Preto samotná skutočnosť, že nebolo aj pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia opakovane vymedzené označenie sporových strán a ďalšie náležitosti, nie sú dôvodom pre odmietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

61. Žalovanému je možné prisvedčiť v tom, že petit rozhodnutia vo veci samej je neurčitý, a to k čomu žaloba smeruje je možné zistiť iba z textu žaloby, keďže petit rozsudku nemá dokončenú vetu, takže žalobca v petite rozsudku neuviedol, že sa domáha toho, že súd určí, že záložné právo na nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobcu zapísané na LV XXXX neexistuje. Uvedené uviedol len v texte žaloby, ktorú žalovaný dôvodne označil za zmätočnú, keďže je nazvaná ako žaloba o neplatnosť právnych úkonov záložného veriteľa pri realizácii výkonu záložného práva, v texte je uvedené že žaloba sa domáha určenia neexistencie záložného práva, a potom z petitu žaloby nie je určené, čoho presne sa vo veci samej bude žalobca domáhať. Uvedené však bude riešiť súd vo veci samej odstraňovaním väd podania (bez ohľadu na to, či to bude súd prvej inštancie alebo rozhodcovský súd). Pre účely konania o nariadení neodkladného opatrenia samotná skutočnosť, že text petitu nie je správne formulovaný nebránila tomu, aby okresný súd vecne rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže toto bolo formulované dostatočne určito na to, aby bolo možné posúdiť, či sú splnené podmienky na jeho nariadenie. Okresný súd preto nemohol postupovať tak, že by návrh odmietol.

62. Žalovaný v odvolaní upozornil, že žalobca nepredložil žiadnu záložnú zmluvu, takže súd ani nemohol mať osvedčené, či vôbec ide o výkon záložného práva na pohľadávku, ku ktorej žalobca uvádza tvrdenia. Odvolací súd sa plne stotožňuje s námietkami žalovaného vo vzťahu k tomu, že tvrdenia žalobcu jednak neboli dostatočné na to, aby mohli odôvodniť nariadenie neodkladného opatrenia, ale osobitne sa stotožňujú aj s tým, že jeho tvrdenia osvedčené neboli. Žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčoval, že boli uzavreté zmluvy o úvere, neodkladného opatrenia sa však domáhal vo vzťahu k tvrdeniu týkajúceho sa záložných zmlúv. Záložné zmluvy pritom k návrhu nepredložil. Predložil však listiny osvedčujúce úmysel žalovaného vykonať záložné právo na dobrovoľnej dražbe, čo bol primárny dôvod pre ktorý podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

63. Žalovaný v odvolaní osobitne zdôraznil, že žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil nárok vo veci samej. V danom prípade okresný súd správne sformuloval, že predmetom ochrany neodkladného opatrenia je vlastnícke právo žalobcu k nehnuteľnostiam, ktoré

mali byť predmetom dobrovoľnej dražby. Samotnú existenciu tohto práva, teda vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam pritom mal okresný súd správne za osvedčenú z listu vlastníctva, ktorý žalobca k návrhu priložil. Preto pokiaľ žalobca tvrdil, že je vlastníkom nehnuteľnosti a predložil výpis z listu vlastníctva, osvedčil existenciu nároku, ochrany ktorého sa domáhal. Už to, že neosvedčil ďalšie podmienky nevyhnutné na to, aby mohlo byť nariadené neodkladné opatrenie potom nemá vzťah k tomu, že by neosvedčil nárok, ochrany ktorého sa domáhal. Keďže ide o konanie, ktoré (ako vyplýva z textu žaloby, nie z petitu žaloby) má súvisieť s existenciou záložného práva, v konaní budú proti sebe stáť dve práva, a to vlastnícke právo žalobcu proti právu žalovaného vykonať dobrovoľnú dražbu, ktoré v zmysle tvrdení žalovaného vzniklo na základe zmluvného dojednaní medzi žalobcom a žalovaným. Na strane žalobcu chráneným právom bude právo vlastnícke, preto nie je možné stotožniť sa s námietkou žalovaného, že okresný súd posúdenie nároku, z ktorého bude vychádzať vo veci samej nevykonal a nárok neskúmal, čím postupoval v rozpore so zákonom.

64. Pokiaľ žalovaný poukázal na vybranú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo vzťahu k prípustnosti výkonu záložného práva, s týmito rozhodnutiami sa odvolací súd stotožňuje a takisto má za to, že právo záložného veriteľa vykonať dobrovoľnú dražbu je následkom prejavu vôle dlžníka, ktorý s takýmto postupom súhlasí. Osobitne v prípade obchodnoprávných vzťahov, kedy nie je dôvod na zvýšenú ochranu sporovej strany (nejde o spotrebiteľské konanie) je nutné vychádzať z toho, že každý podnikateľ má širokú dispozičnú autonómiu pri vstupe do právnych vzťahov. Dojednanie o dobrovoľnej dražbe nie je dojednaním povinným vo vzťahu k úverovej zmluve, pokiaľ si takéto dojednanie strany uzavreli sú povinné ho rešpektovať.

65. Žalovaný sa v odvolaní domáhal toho, že vo vzťahu k úverovej pohľadávke je dôkazné bremeno zániku dlhu zaplatením na strane dlžníka. V tejto súvislosti však odvolací súd poukazuje na to, že žalobca ani v návrhu netvrdil, že by bol svoj dlh zaplatil, preto uvedená námietka je pri konaní o nariadení neodkladného opatrenia irelevantná.

66. Žalovaný k tvrdeniu žalobcu o premlčaní záložného práva uviedol, že konečná splatnosť úverového vzťahu nastala 10.12.2020 a keďže ide o obchodnoprávny úverový vzťah, tento nemôže byť premlčaný. Zároveň poukázal na to, že námietka premlčania môže byť vznesená iba v súdnom konaní, iba ako obrana. K uvedenému odvolací súd uvádza, že v zásade moment, kedy je v konaní vznesená námietka premlčania, je v dispozičnej autonómii sporovej strany a bude potom na posúdení súdu, či k nej bude prihliadať. Uvedené však bude preskúmavať súd v konaní vo veci samej a nie je predmetom prieskumu v konaní o nariadení neodkladného opatrenia.

67. Žalovaný v odvolaní správne namietol, že písomné rozhodnutie okresného súdu neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 6Cdo/98/2017. S uvedeným tvrdením sa odvolací súd stotožnil. Rozhodnutie okresného súdu bolo odôvodnené v podstate iba tým, že žalovaný má záujem pristúpiť k dobrovoľnej dražbe. Nebolo už potom následne vysvetlené z akého dôvodu by táto skutočnosť mala predstavovať relevantné dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia. V uvedenej súvislosti potom odvolací súd poukazuje na to, že toto procesné pochybenie okresného súdu z hľadiska postupu odvolacieho súdu nevedlo k rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorý by rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie, keďže na takýto postup neboli v zmysle § 389 CSP splnené procesné podmienky. Odvolací súd preto postupom podľa § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Považoval za nevhodným postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozhodnutie iba zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie, pretože i keď nedostatočným odôvodnením bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý proces, tento nedostatok bolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom tým spôsobom, že odvolací súd rozhodnutie okresného súdu zmení a odôvodní, prečo k takémuto postupu pristúpil.

68. Žalovaný v odvolaní tiež správne poukázal na skutočnosť, že žalobca netvrdil, ani neosvedčil právne vzťahy (záložná zmluva) a neosvedčil ani to, že neexistuje osobitný prostriedok právnej ochrany, ktorý by mohol využiť (neplatnosť dobrovoľnej dražby). Žalobca nepreukázal ani to, že hrozí ťažko napravitelný právny stav. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na procesnú úpravu dobrovoľnej dražby a osobitne upozornil, že o začatí výkonu dobrovoľnej dražby musí zaslať oznámenie katastru nehnuteľností, ktorý to vyznačí a že ak súd určí dražbu za neplatnú, účinky príklepu zaniknú ku dňu príklepu. Zdôraznil, že máme ucelený súbor prostriedkov právnej ochrany vrátane osobitne konštruovanej žaloby, kedy sa

ten kto tvrdí, že bolo jeho právne postavenie v naznačenom smere dotknuté, môže bez väčšej právnej zložitosti domôcť ochrany svojho právneho postavenia.

69. Odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaného, že výkon záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby, ani samotný proces dobrovoľných dražieb protiústavný nie je. Uvedené vyplýva aj z rozhodovacej praxe Európskeho súdneho dvora, rovnako ako z rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR vyplýva. Za predpokladu, že si strany platne dohodli možnosť výkonu záložného práva, realizácia záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. V tejto súvislosti je možné poukázať na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora vo veci C-34/13 D. E. proti Smart Capital a.s. zo dňa 10.09.2014 a rozhodnutie Ústavného súdu SR PL.US/23/2014 zo dňa 24.09.2014.

70. Pre posúdenie nároku na nariadenie neodkladného opatrenia je tiež nutné prihliadnuť k tomu, že rozhodnutie o tom, či by bolo možné platne dražbu nehnuteľností vykonať, je možné urobiť výlučne v konaní o neplatnosť dražby. V žiadnom inom konaní nie je možné ako prejudiciálnu otázku riešiť, či je veriteľ oprávnený alebo nie je oprávnený dobrovoľnú dražbu vykonať. Rovnako nie je možné ani v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, skôr než dobrovoľná dražba vôbec prebehne, hypoteticky vopred prejudiciálne riešiť, či by takáto dražba vôbec prebehnúť mohla.

71. Zákon o dobrovoľných dražbách č. 527/2002 Z.z. upravuje mechanizmus, ktorým sa môže osoba domáhať neplatnosti dobrovoľnej dražby. Samotné konanie dražby nepredstavuje moment, kedy je osoba obývajúca predmet dobrovoľnej dražby povinná túto nehnuteľnosť opustiť, keďže v zmysle citovaného zákona má možnosť požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Výlučne v takomto konaní bude súd oprávnený preveriť, či k dražbe došlo v súlade so zákonom alebo či bola vykonaná v rozpore s uzavretou záložnou zmluvou, resp. v rozpore s ust. Zákona o dobrovoľných dražbách. Podľa Zákona o dobrovoľných dražbách, ak by súd určil dražbu za neplatnú, účinky príklepu zaniknú ku dňu príklepu, to znamená že nastane stav, ako keby k dobrovoľnej dražbe nebolo došlo. Žalobcovi tak ostáva zachovaný prostriedok právnej ochrany pred tým, aby v dôsledku neplatnej dobrovoľnej dražby nastal ten následok, že by bol povinný svoju nehnuteľnosť opustiť. Medzi žalobcom a žalovaným tak v dôsledku zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebude vytvorený nenávratný stav, ktorý by neprímerane zasahoval do práv a povinností žalobcu.

72. V takom prípade však nie je daná naliehavosť úpravy vzájomných pomerov žalobcu a žalovaného prostredníctvom uloženia povinnosti žalovanému, aby sa zdržal výkonu dobrovoľnej dražby.

73. Žalobcovi zároveň ostanú voči žalovanému zachované všetky nároky, ktoré mu prináležia za predpokladu, ak k dobrovoľnej dražbe pristúpi žalovaný v rozpore so zákonom, alebo zmluvou o zriadení záložného práva a ak žalobcovi z tohto vznikne škoda.

74. Žalovaný sa v odvolaní domáhal ochrany svojho práva veriteľa vykonať záložné právo vo vzťahu k tomu, že aj jeho majetok podlieha ochrane. Uviedol, že okresný súd porušil princíp zákazu ľubovôle a popretím pravidiel základnej logiky neprihliadol k tomu, že veriteľ splnil povinnosť poskytnúť úverové prostriedky, ktoré sa mu nevrátili, čím došlo k zmenšeniu jeho majetku, pričom majetkové poškodenie veriteľa každým dňom omeškania narastá. Odvolací súd prisvedčuje žalovanému v tom smere, že nedôvodným nariadením neodkladného opatrenia bol nútený odložiť možnosť ako sa domôcť riadneho uspokojenia svojej pohľadávky, ktorú má voči žalobcovi. Paradoxne žalobca v žalobe ani netvrdil, že by jeho pohľadávka voči žalovanému zanikla uspokojením alebo iným spôsobom.

75. Žalovaný v odvolaní namietal skutkové zistenia okresného súdu, keď uviedol, že nie je možné sa dozvedieť ako dospel okresný súd k záveru, že je podaná žaloba o určenie neexistencie záložného práva. Odvolací súd uvádza, že uvedené vyplýva z textu žaloby, kedy žalobca uviedol „nakolko žalovaný pristúpil k výkonu záložného práva žalobca podal žalobu o určenie neexistencie záložného práva na nehnuteľnostiach, ktorej ak by súd nevyhovelo mohlo by dôjsť k zmene právneho postavenia žalobcu...“ Ako už bolo vyššie uvedené, skutočnosť že v samotnom petite chýba posledný riadok (zrejme ide o chybu v písaní) potom nebránila tomu, aby okresný súd zo zvyšného textu žaloby vyvodil zmysel tohto podania. V zásade všeobecne platí, že úkony sa posudzujú podľa svojho obsahu, nie podľa svojho názvu a obsah procesných úkonov je vždy podrobne vyhodnocovaný. Samozrejme pre ďalší prípadný postup v konaní vo veci samej by k žalobe ako takej konajúci súd pristupoval v súlade s pravidlami o odstraňovaní väd

podania. Vo vzťahu ku konaniu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo podanie aj petit návrhu v súlade s Civilným sporovým poriadkom.

76. Žalovaný v odvolaní poukázal na procesnú okolnosť, ktorú označil za významnú, a to že na liste vlastníctve č. XXXX pre Katastrálne územie A. je uvedený zápis: „začatie súdneho konania žaloby o určenie neplatnosti právnych úkonov záložného veriteľa pri realizácii výkonu záložného práva 3C/26/2024 zo dňa 18.04.2024 P-83/2024 CZ831/2024“. Žalovaný uviedol, že nevie o aké konanie ide a toto konanie môže založiť prekážku veci prebiehajúcej. Pripustil síce, že okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol (bod 27) že, uvedená vec je touto vecou a bola prevedená, uvedené však žalovaný označil za významné a vyjadril potrebu sa s uvedenými dokumentami zoznámiť, keďže môže to mať zásadný vplyv na podmienky konania. K tejto námietke odvolací súd poukazuje na č.l. 46 súdneho spisu (do ktorého má žalovaný prístup), kedy na pokyn podpredsedníčky Okresného súdu Banská Bystrica bola vec pôvodne zapísaná pod sp. zn. 30/26/2024 prevedená do súdneho registra Cb pod novou spisovou značkou, pretože pôvodne bola zapísaná do nesprávne určeného registra. Nová spisová značka veci vedenej pod spisovou značkou 30/26/2024 je v súčasnosti 63Cb/90/2024. Ide tak o prejednávanú vec, čo bolo aj možné zistiť z rozhodnutia okresného súdu, preto nie je možné dospieť k záveru, že prebieha konanie, ktoré by mohlo zakladať prekážku litispencie.

77. Na základe uvedeného sa tak odvolací súd stotožnil s námietkou žalovaného, že okresný súd nariadil neodkladné opatrenie napriek tomu, že na to neboli splnené podmienky. Žalobca v návrhu nevymedzil potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá by zakladala dôvod uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby. Ako už bolo uvedené, dobrovoľná dražba je realizáciou práva veriteľa uspokojiť svoju pohľadávku, ktorá nebola dlžníkom zaplatená. Priebeh dobrovoľnej dražby je procesne upravený v Zákone o dobrovoľných dražbách a prípadné porušenie postupu záložného veriteľa je možné namietat' v samostatnom type konania, a to v konaní o neplatnosť dobrovoľnej dražby. Toto konanie nie je možné obchádzať tým, že bude súd vykonávať „preventívnu“ kontrolu budúcej dobrovoľnej dražby a že túto zmarí nariadením neodkladného opatrenia.

78. Odvolací súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že žalobca neosvedčil, že by dôvod pre ktorý považoval nariadenie neodkladného opatrenia za nevyhnutný v súvislosti s výkonom dobrovoľnej dražby bol dôvodom, ktorý by odôvodňoval neodkladnú úpravu pomerov. Z uvedeného dôvodu odvolací súd zmenil rozhodnutie okresného súdu tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolací súd pritom nemal splnené podmienky na to, aby konanie zastavil, ako sa toho domáhal žalovaný, keďže zo spisu zatiaľ nevyplýva, že by bola založená právomoc rozhodcovského súdu. Zároveň boli splnené podmienky na zmenu rozhodnutia v zmysle § 388 CSP, preto nepristúpil k zrušeniu rozhodnutia a vráteniu veci na nové konanie rozhodnutie.

79. K vyjadreniam strán, ktoré sa týkali konania vo veci samej odvolací súd neprihliadal, pretože posudzoval iba splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd v tomto štádiu konania nemôže prejudikovať konanie vo veci samej.

80. Keďže vec bude vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie vo veci samej, o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

81. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).